

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Razorožitvena senzacija v Ženevi

Ameriški predlog, da se uniči vsa težka in lahka artilerija. Soglasje Amerike, Italije in Anglije. Pravilen odgovor Francije in pariškega tiska

PARIZ, 12. aprila. Današnji listi ogorčeno kritizirajo zahrbtno postopanje ameriške delegacije na razorožitveni konferenci v Ženevi. Voditelj ameriške delegacije Gibbson je namreč včeraj, ne da bi bil poprej obvestil druge delegacije, stavil na konferenci nov razorožitveni predlog, ki obsega sledeči dve točki:

1. Države se obvežejo, da uničijo svojo težko in lahko artilerijo in se za vse čase odrečejo vojne s strupenimi plini.

2. Te vrste orožja se ne smejo nikoli več uporabljati kot bojna sredstva.

Gibbson je utemeljil svoj predlog s tem, da je ta način razorožitve kratek in lahko sprejemljiv, dočim so bili vsi dosedanji preveč komplicirani in so prav radi tega povzročali toliko nesoglasij.

Angleški zunanji minister sir John Simon je izjavil v imenu svoje vlade, da se predlogu pridružuje. V istem smislu se je izjavil tudi italijanski zunanji minister Grandi, ki je dejal, da se na osnovi Gibbsonovega predloga najlažje izvede razorožitev na kopnem, dočim bi se razorožitev na morju izvedla šele pozneje. Zastopnik Francije pa je izrazil svoje začudenje nad nenavadnim ameriškim predlogom in načinom, kako je bil stav-

ljen, posebno še, ker je v tem vprašanju stala Amerika doslej vedno ob strani.

Današnji pariški listi opozarjajo zato na možnost komplota med Grandijem in Stimsonom, na kar opozarja posebno takojšnji pristane italijanske in angleške delegacije. »Journal« meni, da je bil stavljen ta naivni in zahrbtni ameriški predlog zato, da bi porušil Tardieujev načrt. »Petit Parisien« označuje predlog kot maneuver demagogije.

Pertinax pa piše v »Echo de Paris«, da se Amerika samo zato zavzema za popolno razorožitev na kopnem, ker v Washingtonu dobro vedo, da to zanje ne pomeni nobene žrtve. Pošteno pa se moti, če misli, da bo na ta način Francijo izoliral. Francoska diplomacija bo ta napad že znala odbiti. Da se pa Italija in Anglija zavzemata za ameriški predlog, je docela razumljivo, ker sta pač prepričani, da se bo njun položaj izrazilih pomorskih sil s tem le okrepil. Posebno pa velja to za Italijo, ki bi v primeru, da se sprejme Gibbsonov predlog, vojaško popolnoma obvladovala vso srednjo Evropo in Balkan, ki bi bila oropana svojega edinega uspešnega orožja na kopnem.

Italijanska akcija proti Društvu narodov

„Popolo d' Italia“ zatrjuje, da so vsega sedanje a zla krive samo mirovne pogodbe

RIM, 12. aprila. Politični manifest fašističnega velikega sveta, ki se zavzema za revizijo mirovni pogodbe, ustavitve vseh konferenc in zlasti še za popolno spremembo mednarodne politike, tolmačijo v tukajšnjih političnih krogih kot grožnjo na naslov Društva narodov in napoved izstopa Italije iz te ženevske institucije, ako se ne odloči za res energično razčiščenje vprašanja razorožitve in drugih aktualnih problemov.

Poluslužbeni »Popolo d'Italia« piše, da Italija tako dolgo ne more prav nič popustiti, dokler se ne odstranijo vzroki, ki so spravili Evropo v sedanji položaj. Društvo narodov gleda vsa to propadanje prekrižanih rok in brez vsake orientacije, čeprav je že vsakomur jasno, da je sedanjega svetovnega zla krivo le to, da so pogodi mirovni pogodbe neizvršljivi. S temi pogodbami in njihovimi pogodi se ogroža mir sveta, in da se ta sistem ohrani, ne najdejo nobene pametnejše rešitve, kakor samo apel na orožje.

Spor

med Društvom narodov in Mandžurijo

KITAJSKI ČASTNIKI UBILI IZDAJALSKEGA GENERALA. — ODLOČNA RUSKA GROŽNJA NAPRAM JAPONSKI.

ŠANGHAI, 12. aprila. Med Društvom narodov in neodvisno mandžursko vlado je nastal diplomatski spor. Mandžurska vlada je namreč sporočila angleškemu delegatu preiskovalne komisije Društva narodov, lordu Lyttonu, da kitajskim delegatom ne more dovoliti dopotovanja v Mandžurijo, ker ne obstajajo med Mukdenom in Kitajsko nobeni diplomatski odnosi. Lord Lytton je zaradi tega zagrozil, da bo komisija v znak protesta ustavila svoje nadaljnje delo in se vrnila v Evropo. Člani komisije bodo ostali za enkrat v Pekingu, kjer bodo počakali na rezultat intervencije, ki je bila pokrenjena pri mandžurski vladi.

NANKING, 12. aprila. Kitajska narodna vlada je prejela od mandžurske vlade brzolavko, v kateri javlja, da prekinja s Kitajsko vse diplomatske odnose. Nankinška vlada pa je odgovorila, da ne more soreteti izjave vlade, ki zanjo ne obstoja, katere nikdar ni

priznala in s katero ni bila nikoli v nikakršnih stikih.

PARIZ, 12. aprila. Agencija Rengo poroča iz Harbina, da so revolucionarni kitajski častniki v Mandžuriji ubili svojega poveljnika, generala Jingčava, ker se je baje na skrivaj pogajal z Japonci za ustavitve sovražnosti.

MOSKVA, 12. aprila. »Izvestija« objavljajo uvodnik, v katerem ostro napadajo pustolovsko politiko Japonske, ki hoče, kakor vse kaže, na vsak način izzvati oborožen spopad s sovjetsko Rusijo. Članek zavrže svoja izvajanja z besedami: »Smešno bi bilo misliti, da bi mogla biti sovjetska unija v vojni z Japonsko poražena, toda vojna je nasprotna našim načelom. Mi si iskreno želimo miru. Če pa bomo naposled le prisiljeni seči po orožju, se bomo borili, kakor se spodobi junakom, in pokazali bomo vso svojo nezlomljivo moč.«

Sprejetje zakona o zaščiti kmetov

BEOGRAD, 12. aprila. Na današnji plenarni seji narodne skupščine je zahteval zastopnik trgovinskega ministra, poljedelski minister Demetrović, nujnost za obravnavanje zakonskega osnutka o zaščiti poljedelcev. Položaj v državi ni ugoden in na plan so stopili elementi, ki bi radi izrabili položaj pred sprejetjem tega zakona v svojo materialno korist. Zbornica je zato nujnost priznala in po krajši debati odredila glasovanje, ki ob času poročila še ni zaključeno. Zakon bo takoj nato predložen senatu in že prihodnje dni uveljavljen.

Obnoveitev dela na Jesenicah

LJUBLJANA, 12. aprila. Po poročilu z Jesenic, bo Kranjska industrijska družba pričela te dni v omejenem obsegu zopet obratovati. Zaenkrat bo zaposlila okoli 110 delavcev.

VULKANSKA KATASTROFA V JUŽNI AMERIKI.

LONDON, 12. aprila. Iz Argentine in Čila prihajajo vesti o silnem pepelnatem dežju iz vulkanov. Pepel pokriva mestoma zemljo do 80 cm visoko; cenijo, da ga je padlo najmanj že dva milijona kubičnih metrov. Ta pojav primerjajo s katastrofo Pompejev, kjer je tudi dva dni poprej Vezuv bruhal pepel. Ljudi se je pričela pollaščati panika. V mestih Oriente in St. Jago de Chile so ulice pokrite z vulkanskim blatom. Neki letalec, poslan na ogled, se je moral vrniti radi silnih žvepljenih par, ki se dvigajo nad vulkanskim ozemljem.

NOV ZVERINSKI ZLOČIN NA DUNAJU

DUNAJ, 12. aprila. V nekem tukajšnjem kanalu so našli dele razkosanega ženskega trupla. Policija in gasilski oddelki preiskujejo sedaj še ostale kanale, da bi našli manjkajoče dele. O zločincu še ni sledu in tudi identiteta umorjene še ni ugotovljena.

REKORDNA IZGUBA PRI IGRI.

BUDIMPEŠTA, 12. aprila. »Regely Ujsag« poroča, da je grof Jurij Festetič, sin znanega sportnika Tasila Festetiča, izgubil v dunajskem jockeyskem klubu na remiju 470.000 pengov, ali okoli tri milijone in pol dinarjev.

STRAHOVITA IZNAJDBA AMERICANA.

WASHINGTON, 12. aprila. Senator Frazier je zaprosil kongres za sestavo zaupne komisije, ki naj preizkusi iznajdbo stroja, s katerim se morejo z eksplozijami in ognjem uničiti na daljavo tisoč milj vsa poslopja in vsa živa bitja. Prav tako se morejo razdejeti tudi največje vojne ladje. Stroj upravljata lahko dva človeka in ga je izumil tehnik Barlow de Stamford iz države Connecticut. Izumitelj je pripravljen prodati svoj patent Združenim državam.

GRČIJA PROGLASI 1. MAJA MORATORIJ.

PARIZ, 12. aprila. Grški ministrski predsednik Venizelos je na današnji seji finančnega odbora Društva narodov izjavil, da Grčija dne 1. maja ne bo več mogla plačati svojih obveznosti. Ako ji Društvo narodov ali velesile ne pomagajo, bo prisiljena proglasiti moratorij za vse svoje zunanje obveznosti.

Iz Poljčan

Kronika zadnjih dni. Od zadnjih nalivov in naglega kopnenja snega je tudi naša Dravinja prestopila bregove in preplavila vso dolino, da je nalikovala prostranemu jezeru. Cesta iz Sp. Poljčan je bila preplavljena. Voda je z njo odnašala gnoj in zaustavila že itak zakasnelo delo na polju. — Oddelek tukajšnje finančne kontrole je po vpokojitvi g. Piskernika prevzel g. Franc Malnar, ki je prišel k nam iz Prevalj. — Poročila sta se minulo nedeljo v naši cerkvi dva para in to: g. Stanko Štit, zidarski polir iz Ljubljane, s hčerko posestnika, gdč. Angelo Soršak iz Luške vasi, ter posestnik g. Sankus iz Varaždina s hčerko našega pridnega sokolskega delavca gdč. Anico Gašparič. Bilo srečno! — Prebrisan tat je te dni izpred gostilne izmaknil gostilničarju g. Gajšku v Sp. Poljčanah še skoro novo kolo. Doslej niso mogli še izslediti ne tatu ne ukradenega kolesa. — V četrtek nas je april iznenadil s prvo točo, v petek pa je med dežjem in snegom parkrat močno zagrnelo. — To nedeljo je Boč po zimskem spanju zopet oživel. Otvorjena je bila pri Miklavžu planinska restavracija, ki je bila čez zimo zaprta. Oskrbnik Znidarič je odšel in oskrbuje kočo zdaj upokojenec g. Jerman iz Maribora. Boč je zdaj v najnežnejšem zelenju, zato pridite ljubitelji narave kaj tja gor. Rad in gostoljubno vas bo sprejel.

Turneja našega avtokluba v Čehoslovaško

v zvezi z glavnimi dnevi »Vsesokolskega sleta« v Pragi.

Jugoslovanski avtomobilski klub se je odzval vabilu čehoslovaškega Avtokluba, da poseti Čehoslovaško prilikom letošnjega »vsesokolskega sleta«.

Naša Centrala v Beogradu je sporazumno s čehoslovaškim avtomobilskim klubom v Pragi utrdila program, kakor sledi:

Izhajališče izleta je Maribor, kjer se vsi udeleženci do 1. julija zberejo. Ta dan zjutraj bo skupni odhod: 1. juli Maribor - Semmering (obed) - Dunaj (prenočišče) 240 km, 2. juli Dunaj (obed) - Budjevice (prenočišče) 190 km, 3. juli Budjevice - Pilzen (obed) - Marijine Lazni (prenoč.) 207 km, 4. Marijine Lazni - Karlovi Vari (obed) - Praga (prenoč.) 240 km, 5. juli Praga, 6. juli Praga, 7. juli Praga - Brno (obed) - Bratislava (prenočišče) 268 km, 8. juli Bratislava - Dunaj - povratek po volji v domovino.

Prijave za udeležbo je poslati z navedbo oseb in avtomobilov radi pravčasne priskrbitve sob z 1 ali 2 posteljami na najtištvu sekcije Maribor prej ko mogoče.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opolodne): Mrzlo, vetrovno aprilsko vreme. Za četrtek in petek se obeta zopet lepše in toplejše vreme.

Zaprte. Profesorji za bolezni pri prebavi pravijo, da se naravna Franc-Jozefova grenčica izbornó obnese pri pojavih, ki izhajajo iz samozastrupljenja kanala v želodčnem črevesu.

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarce naravne »Franz Josefove« grenčice, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zviša izločevanje žolča, stopnjuje izločevanje seči, okrepi presnavljanje in posveži kri. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Telesna lenoba povzroča telesno polnino, duševna lenoba pa duševno praznino.

REESE.

Drevi in potem samo še enkrat

bo gostovala v narodnem gledališču ga. Tinka Wesel-Pollova v glavni vlogi Violete v operi »Traviata«, na kar opozarjamo občinstvo.

Mariborski pevski praznik.

Fega velikega koncerta, ki bo v nedeljo 17. t. m. ob 16. uri in na katerem nastopi 12 pevskih društev z več ko 500 pevci in pevkami mariborskega okrožja, se udeležita med drugimi tudi naš mojster Matej Hubad, ravnatelj ljubljanskega konzervatorija in neprecenljivo služni vodja slovenskega petja, ter Staniko Premrl, regens chori ljubljanske stolnice in znani skladatelj. Ipavčeva župa, ki si je naredila visoko nalogo povzdiga naše pevske glasbene kulture, pričakuje, da bo občinstvo znalo ceniti to njeno stremljenje in ji pomagalo v njenem težkem delu s tem, da bo to njeno prvo prireditve povzdignilo s kar največjim obiskom. Na koncertu bo obenem predtekma nekaterih društev, ki nameravajo sodelovati pri glavni tekmi ob priliki slovenskega festivala o Binkoštih 1932.

Čigav je deček.

Pozno v mraku so našli ležati včeraj ljudje na travniku blizu Tezna okoli 12 let starega dečka. Poskrbeli so za prevoz v bolnišnico, ker je ubogi otrok bolestno vzdihoval in težko hropel. V bolnici so zdravniki ugotovili, da ima deček nevarno vnetje pljuč. Deček je gluhomem in je dosedanje poizvedovanje po roditeljih ostalo brez uspeha.

Nezgodna krovca.

V Rušah se je včeraj težko ponesrečil strešni krovca Karl Kocjan. Padel je z visoke strehe in si zlomil desno nogo v gležnju. Prepeljali so ga v tukajšnje bolnišnico.

Nogo mu je zmečkalo.

Pri podiranju drevja je doletela včeraj popoldne delavca Franca Pergerja na Pobrežju težka nezgoda. Prišel je po nesrečnem naključju pod drevo, ki mu je zdrobilo levo nogo. Hudo poškodovanega so takoj prepeljali z rešilnim avtom v splošno bolnišnico.

Posestne izpremembe.

Posestnika Ivan in Antonija Vodopivec sta prodala hišo št. 9 v Dušanovi ulici Alojziji Plateisovi za 155.000 Din. Posestnica Marija Šlojfova pa je prodala hišo št. 5 na Pohorski cesti Filipu in Zofiji Mervnik iz Sv. Lovrenca na Pohorju.

Cercle français.

V proslavo svoje desetletnice priredi francoski krožek v Mariboru v petek 15. t. m. v Narodnem gledališču glasbeno-dramatski večer. Na francosko-slovenskem sporedu so te-le točke: 1. Marseljeza in Bože pravde, poje zbor dijakov; 2. Otroško kolo po slovenskih narodnih pesmih; 3. V. Hugo, La Fiancée du Timbalier, recitira gč. Siege; 4. Debussy, V čolnu in Otroška serenada, gosli gč. Fr. Ornik, klavir Silvio Haas; 5. Bizet, Carmen: Habanera in Arijia o cvetlici, poje gč. Marion Claricci, klavir g. Silvio Haas; 6. »Vez« — revija v štirih dejanjih, s plesi in petjem, sestavlja g. H. Furrer. Ta prireditev naj zopet dá našemu občinstvu priliko, da z lepo udeležbo pokaže svoje simpatije do prijateljskega naroda. Začetek ob 20. uri. Vstopnine ni. Sedeži se rezervirajo najkasneje do četrtega od 10. do 12. ure v pisarni »Vesne«.

Obvestilo.

Zadruga pekov za sodni okraj Maribor, Slov. Bistrica, Sv. Lenart, Marenberg in Prevalje, obvešča svoje člane, da veljajo od dne 13. t. m. te-le ravnalne cene kruhu: Beli kruh 1 kg 4 Din; polbeli 3.50 Din.

Vsem našim igralcem državne razredne loterije in drugemu cenj. občinstvu naznanjamo, da so srečke za 24. kolo I. razred že prispale. Žrebanje bo 26. in 27. t. m. Priporočila se: uprava »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Malo telefonskega pogovora o našem teatru

Opozorilo čitateljem: Ta pogovor je sprožila Mu!

Kako je kaj z Mu? Da-li se še kaj oglašča na telefonu? nas vprašuje nekaj radovednih čitateljev.

Mu, naša redakcijska Muza, naša znanimna prijateljica in protektorica takorekoč? O, prosimo, slavna gospoda, če vas zanima: Mu se pridno oglašča na telefonu, kadarkoli ima kaj na srcu (na srcu pa ima vedno kaj), in z Mu vedno lahko postrežemo.

Takole ob navadni večerni uri zabrne telefon: »Halo, halo, tukaj Mu!« (Zdaj se že sama javlja s tem imenom, kar pomeni napredek v odnošajih med Mu in »Večernikom«, entente cordiale). Pa najprej tisti srebrni, pol poredni, pol ženskonežni smehljaj, ki nas tako prijetno poščegeta po živcih, in nato se vsuje iz slušalke v naše tudi prijetno poščegetano uho ploha vprašanj. Mu ima vedno milijon vprašanj, ker se zanima za vse.

»Povejte mi, gospod urednik, mon redacteur en chef!« interpelira Mu, »Zakaj ne pišete nič o kulturi, o teatru? Vaš list je poln sokolstva, sporta in slabih dovtipov, o našem teatru pa malokdaj kaj prinese...«

Oho! Urednik bi rad vprašal: Mar sokolstvo, sport in hm, slabi dovtipi ni tudi kultura? Toda hrabro zatre to pripombo na svojem jeziku in pravi sladko:

»Pardon, milostiva! Saj imamo tudi vsak sleherni dan kaj o teatru. Ali je mogoče, da bi se to docela odtegovalo lepim očem naše dobre Mu? Saj imamo vendar vsak sleherni dan kaj gledališke reklame! Kar sicer ni toliko naša, kolikor zasluža intenzivno propagando vršeče, dá, vršeče, gledališke pisarne.

»No, to že,« se oglasi Mu. »Za reklamo ne rečem nič. Reklama je kolosalna! (Besedo »kolosalen, kolosalna, kolosalno« naša Mu sploh zelo ljubi. Tudi skavt Črni Bivol jo ljubi, dasi zatrjuje, da mu je Mu popolnoma neznana.) Ampak veste, gospod urednik, jaz mislim takole druge reči o teatru. O tem malo pišete. Na primer: Ko je bila razstava »Brazilce«, koliko je bilo člankov o slikah in slikarjih, o vsakem kak življenjepis. O naših gledaliških umetnikih pa nikoli ne prinesete kaj takega, kar bi bilo vendar zelo zanimivo.«

Urednik bi rad pojasnil, da je za slikarje imel »Večernik« na razpolago spretno pero Silve Trdinove, da ga pa za igralce žal nima. Med tem pa že vpraša Mu:

»Ali vi kaj zahajate v gledališče, mon redacteur en chef?«

»Malo, dasi sem fanatik gledališča. Prvič ne utegnem, drugič pa v našem gledališču zelo vleče. Sediš v loži, ti piha v hrbet, v parterju pa pod noge.«

»Ali ste revmatični?« vprašuje Mu sočutno.

»Kolosalno! Saj sem že ves kriv.«

»O!« se začudi Mu. »Potem vas moram pa res enkrat priti pogledat.«

»Storite to, dobra, dražestna Mu, storite to!« moleduje urednik. »To me bo gotovo poravnalo!«

Mu pocingljava s srebrnim zvončkom svojega smeha, nato pa vpraša:

»Povejte mi, kateri naš igralec vam je po najbolj všeč?«

Presneto kočljivo vprašanje, ki ga je tu stavila ta vražja Mu! Urednik pohrkava v zadregi in se praska za ušesom. A Mu je dobrotljiva in mu pomaga z vprašanjem:

Mariborsko zdravniško društvo

vabi vse svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v petek 15. t. m. ob 19. uri v hotelu »Mariborski dvor«. Na razgovoru bo vprašanje, ki je prevažno za vse zdravnike, in radi tega prosí društvo za točno in polnoštevilno udeležbo.

Sleparski agent.

Služkinja Viktorija Pristovnik, se je zglasila danes dopoldne na policiji in prijavila, da hodi po mestu neki možki, ki se izdaja za agenta, oziroma za prodajalca državnih srečk, obiskuje zlasti služkinje, ponuja srečke in jemlje akontacije. Možki je star približno 30 let, srednje postave, temnega, podolgovatega obličja, slabo oblečen in gologlav. Nasedlo mu je že več služkinj v Mari-

»Kako vam je všeč Skrbinšek?«

»Zelo ga cenim,« pove urednik in si oddahne. »Gledati igralca, ki je res inteligenten, je vedno užitek. Intelligence so redke, madame!«

»A Rasberger?«

»Rasberger, ta je moja druga simpatija. Z moje subjektivnosti bi jaz Skrbinška in Rasbergerja takole sporedil: prvi je simpatija bolj mojega razuma, drugi pa bolj mojega srca. Ali me razumete, madame? Rasbergerjeva umetnost je še iz časa, ko smo se mi izobraževali ob oderski umetnosti. Stara žlahтна teaterska kultura, madame, ki dandanes izumira. Žalibog.«

»In kaj pravite o naših igralkah. Kate- ra vam je najbolj simpatična?«

»Vse enako!« vzkligne urednik pategi-čno, prepričan, da je bilo to sila diplomatsko, hkratu se pa zave, da večje neumnosti ni mogel blekniti. In naenkrat mu postane zelo vroče, zakaj v njegovi glavi je blisnilo: Mu je najbrže od teatra! Da, da, gotovo je, glas se mu zdi naenkrat tako znan, slišal ga je že na odru... O jej! To se je zdaj blamiral s svojim »vse enako!« To bo Mu zamerila... in ven bo z dobrotljivo redakcijsko Muzo. Vse izgubljeno...

Ubogi urednik čaka z utripajočim srcem, kaj poreče Mu zdaj na to. Toda Mu ali vendarle ni od teatra, ali je pa zvita diplomatka: Mu ne reče nič na to. Ampak preskoči na drug predmet:

»Premalo gledaliških kritik prinašate, mon redacteur en chef! Kritike so zmeraj najinteresantnejše na teatru.«

»Premalo? Oprostite, madame: za naše razmere še preveč. Na Slovenskem je sploh preveč kritike. Sicer pa: kaj potrebuje igralec časopisne kritike? Njegova kritika je publika: njen aplavz! Sploh pa, veste, madame, jaz sem na mariborsko kritiko jezen. Da vam povem, kaj me je ujezila: Sem bil jeseni pri tisti vojni drami »Konec poti«. Pa mi je bil tisti narednik tako všeč, našim kritikom pa ni bil všeč. Jaz sem videl to dramo na treh odrih in smelo trdim, da je bil mariborski narednik najboljši. Kritika je pa na nekaj godrnjala, češ da ni bil nič Angleža, ampak takole nekaj star avstrijski feldvebel. Madame! Jaz sem med vojno imel priliko seznaniti se s feldvebli sedmero armad, centralnih in zavezniških. In moram reči, da so si bili podobni po tipu kakor značaju ko jajce jajcu. Kako naj bi bil potemtakem tisti feldvebel na mariborskem odru kako drugačen, vprašam vas, dražestna Mu, kako bi mogel biti drugačen kakor pač vsak feldvebel tostran in onstran oce- ana?«

Mu se smehlja v tefelonu in potem vpraša:

»Pa zakaj tudi vi ne pišete kritik, mon ami?«

»Jaz??« začudeno odvrne urednik.

»Dovolite, madame, da vam nekaj zaupam med štirimi očmi: Jaz se pa na teater prav čisto nič ne razumem: zato so me pa nekoč tudi že postavili za — intendanta!«

Zdaj se pa Mu smeja! Smeja se iz polnega grla in od vsega srca, smeja se tako, da ni dvoma, da se kar valja po otomani. In je le škoda, da to skoz telefon ni vidno: Urednik bi strašno rad videl, kako se ta dražestna Mu od smeha valja po otomani.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 12. aprila ob 20. uri »Traviata« ab. A. Gostovanje ge. Tinke Wesel-Polla.

Sreda, 13. aprila. Zaprt.

Prvo glasbeno delo, ki bo doživelo v kratkem svoj krst na maribor. odru, je komična opera »Casanova«, ki jo je uglasbil skladatelj Miroslav Sancin, na besedilo A. Široka. To zanimivo delo pojde čez naš oder pod taktirko kapelnika Herzoga in v režiji Dj. Trbuloviča v najkrajšem času.

Begovičevo dramo, ki jo tudi pripravljajo kot noviteto, bo režiral g. B. Stupica iz Ljubljane. V drami nastopi ga. Sava Scherban-Severjeva, ki je igrala pred leti z zelo lepim uspehom v Kreftovi priredbi »Grob neznanega vojaka« in se pozneje izobraževala še v Berlinu. Njen partner je g. Skrbinšek.

*

Dela na novi palači Hranilnice dravske banovine.

Z ozirom na očitke, iznešene v javnosti proti Hranilnici dravske banovine, češ da je oddala nekatera dela pri svojih novi hiši v Mariboru inozemskim tvrdkam, namesto da bi upoštevala domače tvrdke, ki vse trpijo radi nezaposlenosti, smo prejeli od imenovanega zavoda pojasnilo, v katerem zavrača vse te očitke kot neosnovane.

Hranilnica dravske banovine ugotavlja, da so na njeni stavbi izvršile posamezna dela te-le domače tvrdke: Težaška, zidarska, železobetonska in krov- ska dela inž. Jelenec & inž. Šlajmer, Maribor, mizarška stavbena dela Klančnik in Potočnik, Maribor, slikarska in ple- skarska dela Coffou, Maribor, keramična dela Heričko, Maribor, kleparska dela Vladimir Schell, Maribor, umetni kamen C. Pickel, Maribor, naravni kamen F. Toman, Ljubljana (iz Maribora ni bilo ponudbe), instalacija električnih naprav Mestno električno podjetje, Maribor, instalacija plina in dobavo plinskih peči in štedilnikov Mestna plinarna, Maribor, steklarska dela na oknih Bernhard, Maribor, steklarska dela na izložbah »Kri- štall«, Maribor, instalacija centralne kur- jave in vodovodnih naprav Bačić d. d., Zagreb (iz Maribora ni bilo ponudbe), parketna dela Potočnik, Maribor, mizar- ska pohištvena dela Koter, Marušič, Po- točnik in Klančnik, Maribor. Neki ino- zemski tvrdki je hranilnica iz tehtnih razlogov poverila le dobavo posebne že- lezne konstrukcije portalov, kar pa ne znaša niti 1½% celokupne gradbene vsote.

Mi mislimo — pravi hranilnica v svo- jem dopisu, — da so bile inozemske tvrd- ke pri malokateri javni reprezentativni stavbi tako malo zaposlene kakor baš pri naši. Upravičeno bi mogli tudi pričakovati, da bi se gospodje, preden izne- sejo take neosnovane trditve v javnost, informirali o stanju stvari pri upravi hra- nilnice in njenih nadzornih organih.

Pobrežje

Konec pomožne akcije. O Veliki noči je prenehala pobrezka ljudska kuhinja, ki je delovala polnih šest mesecev in prehranjevala spočetkoma 46, na kraju pa 90 oseb. Pomožni odbor z g. župa- nom na čelu je požrtvovalno storil, kar je bilo v njegovih močeh, da pomaga najbednejšim in res pomoči potrebnim preko trdih zimskih mesecev.

Iz orožniške službe.

V čin žandarmerijskega poručnika je napredoval mariborski rojak g. Vekoslav Fabič, zdaj poveljnik žandarmerijskega voda v Niksiču.

»Vaši ženi ni prav nič, ona si svoje bolezen samo namišlja. Pa ji zato predpisujem samo namišljena zdravila.«

»Dobro, gospod doktor, bom pa tudi jaz vaš račun plačal samo namišleno!«

boru, ker ponuja srečke na obroke pod zelo vabljivimi pogoji. Policija je ugotovila, da je ta možki navaden slepar, in svari vsakogar pred njim in njegovimi srečkami.

Iz policijske shrambe.

V preteklem mesecu so bili oddani oziroma prijavljeni pri tukajšnji policiji ti-le najdeni predmeti: par uhanov, list- nica z 10 Din gotovine, zbirka znamk, ženski dežnik, moški dežnik, denarnica s 25 Din gotovine, avtomobilski magnet, vložna knjižica, glaseča se na 23.624 Din, železniška legitimacija na ime Jera Ro- doškova, denarnice s 138 Din, devet ključev, niklasta zapestna ura, ženska ročna torbica z 18 Din, zračna sesalka, 200 Din gotovine. Razen tega sta bila tu- di oddana mlad pes in kanarček.

İzpred sodišča

Rupnikova ponarejevalska družba

Kakor smo na kratko že poročali, je bila včeraj pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča obravnava proti 16 članski ponarejevalski družbi, katere glava je bil France Rupnik. Med obtoženci je bilo tudi nekaj starih falzifikatorjev, ki so imeli že večkrat opraviti s sodiščem.

Po smrti znanega ponarejevalskega mojstra Jurija Potočnika je skušal nadaljevati njegov posel France Rupnik, ki pa ni imel tako srečne roke. Že v marcu lanskega leta so prišle varnostne oblasti na sled Rupnikovemu poslu ter aretirale njega in njegove tovariše. Po Rupnikovi aretaciji pa je jela zbirati Marija Potočnikova razne stroje in priprave ter se celo sama lotila ponarejevalskega posla. Seznanila se je z obtoženim Orgoličem, ki si je znal pridobiti njeno srce in tako izvedel za vse skrivnosti. Orgolič je bil prepričan, da se bo načrt, katerega sta skovala z Marijo, posrečil. Za izvedbo tega načrta pa sta potrebovala denarja, ki sta si ga znela dobiti med lahkovernim ljudstvom, in tako sta živela precej udobno. Za vse to pa je izvedela mariborska policija, ki je zaplenila vso Potočnikovo zapuščino in aretirala Marijo in Orgoliča ter na podlagi preiskave spravila pred sodišče še celo vrsto so-krivcev.

Pri včerajšnji razpravi, ki je trajala ves dan, so obtoženci gladko vse tajili. Celo Gašper Potočnik je vse izpovedbe pred preiskovalnim sodnikom preklcal in se izgovarjal, da je bil takrat popolnoma zmešen in ni vedel, kaj govori.

Po daljšem posvetovanju je senat izrekel obsodbo: France Rupnik 6 let težke ječe, 1800 Din globe in trajno izgubo častnih državljanskih pravic. Gašper Potočnik 1 in pol leta težke ječe, 1500 Din globe in izgubo častnih pravic za 3 leta; Marija Potočnikova 1 leto težke ječe, 600 Din globe in triletno izgubo častnih pravic; Anton Gabrijan, posestnik iz Vrščaka, pol leta strogega zapora in 600 Din globe; Matija Klajnšek, kovač iz Ptuja, 4 mesece strogega zapora, 600 globe, pogojno za 4 leta; Anton Orgolič, mizar od Sv. Jakoba v Slov. gor. 6 mesecev strogega zapora in 300 Din globe; Jernej Berdnik, železničar in posestnik iz Poljčan, 4 mesece strogega zapora in 600 Din globe, pogojno na 4 leta; Valentin Žitnik, posestnik iz Budine pri Ptuju, tri mesece strogega zapora, 300 Din globe, pogojno na 4 leta; Viljem Babič, posestnik iz Počehove, 4 mesece strogega zapora in 300 Din globe, pogojno na 4 leta; Leopold Ferlež, posestnik iz Hotinje vasi, 4 mesece strogega zapora, 300 Din globe, pogojno na 4 leta; Franc Pihler, natak ar iz Maribora, 4 mesece strogega zapora in 300 Din globe, pogojno na 4 leta; Franc Potočnik, brat pokojnega Jurija, posestnik iz Rošnje, 6 mesecev strogega zapora in 300 Din globe; Josip Kos, posestnik na Vršniku, 3 mesece strogega zapora in 300 Din globe; Gašper Potočnik, posestnik iz Hlapja, 2 meseca zapora 300 Din globe, pogojno na 2 leti; Josip Škof, mlinar iz Žerjavcev, en mesec zapora, pogojno na 1 leto. Alojz Bračič, posestnik iz Vrhloge, je bil oproščen.

»Madison Square garden« v Čehoslovaški.

Bat'a gradi na svojem sedežu Zlina največjo dvorano v Čehoslovaški za sportne in društvene prireditve. Poleg največjega kinematografa in največjega hotela, ki se dozidava v Zlinu, se bo to mesto odslej odlikovalo tudi na sportnem polju. Zlinski »Madison Square garden« bo velika dvorana s prostorom 1000 m², v kateri se bodo lahko prirejale boksarske tekme, teniške tekme in druge sportne prireditve. Dvorana bo zgrajena tako, da jo bo zelo lahko preurediti v plesno dvorano in za javno telovadbo, a po potrebi se bodo v njej prirejale tudi javna predavanja. Tehnično bo urejena popolnoma dovršeno, s prostranimi galerijami, z moderno urejenimi kopalnicami in z veliko garderobo.

Sokolstvo

Seja župnega TO

bo jutri v sredo, ob 20. uri v župni sobi v Narodnem domu. Zdravo!

Kaj delajo naša društva

Sokolsko društvo Sv. Jakob v Slov. gor. priredi v nedeljo 17. t. m. društveno akademijo v šolski telovadnici. Nastopijo vsi moški in ženski telovadni oddelki. Sodeluje društvena godba. Po akademiji prosta zabava. K obilni udeležbi vabimo vse prijatelje Sokolstva. Zdravo!

Prosvetni odsek Sokola Poljčane pripravlja za mesec maj kar dve igri. Prvega maja uprizori veseloigro »Španska muha«, na 15. maja v počastitev materskega dne Špicarjevo pravljico mladinsko igrice v 5 slikah »Martin Napuh«. Dobiček je namenjen za prehrano siromašne dece. — Zdravo!

Novo ustanovljena Sokolska četa Slov. Bistrica okolica ima vsako nedeljo dopoldne svojo redno telovadbo, katere se udeležuje 24 do 26 telovadcev. — Prosvetni odbor Sokola v Slov. Bistrici je pripravil veseloigro »Matiček se ženi« in nastopi z njo 23. in 24. t. m. — Sokolski četi v Laporju in Črešnjevcu imata svoj letni nastop letos že meseca maja. Telovadci delajo z vso vnemo, da pokažejo napredek. A že težko pričakujejo končne ureditve letnega telovadišča. Postaviti bi bilo treba garderobo in lopo za orodje ter napeljati luč, ker telovadijo skoraj vsi oddelki v večernih urah. Dnevi se zdaj sicer daljšajo, vendar naj si vzame odbor h srcu to zadevo vsaj do jeseni.

Ste pričeli že hraniti za IX. zlet v Pragi? Vzemite si za zgled malo sokolsko društvo Pribor na Moravskem, kjer je organiziralo 93 pripadnikov štednjo in imajo že zbranih 20.000 Kč!

Preglejte tudi svoje kroje, da bodo v redu! — Zdravo!

Strašna strela.

Kakor poročajo iz Sarvara na Madžarskem, je v ondotni okolici v torek divjala huda nevilhta z gromom in strelo. V vasi Kišitka je treščilo v hišo neke vdove. Strela, ki je streho vso razdejala, je gospodinji, stoječi med kuhinjskimi vrati, odtrgala obe roki, nekega poleg stoječega moškega pa vrgla v kuhinjo, kjer je obležal ves ožgan.

Plamteče morje

Zgodba starega mornarja.

Očka krmar je bil danes slabe volje in le po dolgih pripravah je pričel svojo zgodbo.

»Pravijo...«
»Pravijo! Vedno le pravljice pripoveduješ! ga je prekinil kapitan. »Kaj resničnega povej!«

»Kaj pa drugega?« je zagodrnjal očka. »Ali ste že kaj slišali o svetlem ognju sredi morja?«

»O, to že poznamo, to je ogenj svetega Elma!« smo se oglašali v krogu.

»Ah, kaj! Ogenj svetega Elma nima s tem ničesar opraviti. Jaz vas vprašam, ali ste že videli plamena na morju, sredi valov?«

»Niste torej,« je nadaljeval starec. »Ampak že dolgo pripovedujejo, da se na nekem morju, posebno ponoči, prikazuje ogenj, ki razsvetljuje vso okolico, in se zdi, kot bi prihajal iz morskih globin. Nekateri si razlagajo, da se tako sveti neka riba, drugi spet, da izvira ta sij od podmorskih vulkanov. Večina mornarjev pa je vere, da je to znamenje utopljenec.«

»Zdaj pa poslušajte, kaj Vam bom jaz povedal.« Starec se je s skrivnostnim obrazom ozrl po nas. Nato je globoko zasopel in pričel:

»To se je dogodilo tam v Indijskem morju. Saj veste, da sem bil vedno na ladjah, ki so križarile po vseh morjih naše zemlje. Tako sem bil tedaj na neki holandski ladji, ki se je imenovala...«

Res se ne spomnim imena. Imela pa je neko barbarsko ime, ki se je dalo le težko izgovoriti. In moram reči, da že od začetka nisem imel pravega zaupanja do te ladje. Mogoče je bila slutnja, da

Sport

Otvoritev jadralnega letenja.

Prejšnji teden je akademska skupina Aerokluba, ki je lani zgradila brezmotorno letalo, otvorila letalno sezono. Dan za dnem prihaja ta navdušena, sportna družica na Tezno. Prav posebno živo je bilo tam v soboto in nedeljo popoldne, ko je občudovalo mlade letalce precej občinstva. Že pri prvih skokih se je pokazalo, da je »Kobilica« (kakor je letalo krščeno) izvrstno zgrajeno. Posebno v nedeljo so nekateri dosegli prav lepe skoke, do 10 m visoko in 60 do 80 m daleč. Na popolnoma ravnem svetu je to prav lep uspeh, čeprav niso bili vsi pristanki brezhibni. Toda vsako napako so fantje sproti popravili in tako bomo v kratkem imeli nekaj dobrih letalcev. Samo če ne bo stvar zaspala kot je zaspala v drugih mestih naše domovine. Ako bi dobil aeroklub še svoj avijonček, bi bili mariborski ljubitelji avijatike nad vse zadovoljni. Upajmo!

Trening ISSK Maribora.

Lahko-atletika sekcija prične s trenin-gi v četrtek, 14. t. m. ob 5.30 zjutraj v Ljudskem igrišču, dame v petek, 15. t. m. ob istem času in istotam. Vabljeni so vsi, ki imajo veselje za jutranjo gimnastiko, da se udeležijo teh vaj.

Damski odsek ISSK Maribora

bo imel jutri v sredo ob 8. uri zvečer v klubovi sobi hotela »Orel« svoj prvi sestanek. Radi pričetka lahkootletskih treningov je ta sestanek izredne važnosti, da se domenimo o vsem prav točno. — Pridite vse in točno! Načelnica.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo 17. t. m. bodo te-le tekme: Ob 10. dopoldne prvenstvena tekma SK Svobode:SK Železničar rezerva; ob 14.30 treningtekma ISSK Maribor mladina:SK Železničar mladina in ob 16. prvenstvena tekma ASK Primorje (Ljubljana):SK Železničar. Vse tekme se odigrajo na igrišču ISSK Maribor. Službojoči odborniki dopoldne g. Amon, popoldne g. dr. Planinšek.

Medmestna tekma Gradec-Maribor

se bo odigrala dne 5. maja v Gradcu. Igralci, ki bodo zastopali barve našega mesta, bodo nominirani prihodnji teden. O sestavi naše reprezentance bomo še poročali.

Čudne nesreče

Nedavno so poročali listi o tem-le ne- navadnem dogodku: Neki delavec je bil s svojimi tovariši sklenil stavo, da bo popil liter petroleja. To je tudi storil, ne da bi mu kaj škodovalo. Ko pa si je potem prižgal cigareto, ne pomislivši na nevarne pline, ki so puhteli iz njegovih ust, — se je zgodila katastrofa. Mož je dobesedno eksplodiral in bil raztrgan na kose.

Take čudne nesreče se dogajajo včas, in naj podamo tu še nekaj takih primerov. Neki deček je splezal na brzojavni drog in padel dol. Pri tem je padel na tovariša, ki je zadobil težke poškodbe, dočim se njemu samemu ni nič zgodilo. Nekemu šoferju je med vožnjo priletela osa v oko, vsled česar je izgubil oblast nad vozom, se z njim prevrnil in se ubil. Neki vrtnar je obrezoval živo mejo, v njegovi bližini se je pasel konj. Nekaj je menda konja pičilo, da je brcnil in pri tem slučajno zadel z no-go v škarje v vrtnarjevi roki. Škarje so se namaglo zaprle in vrtnarju prerezale žilo na roki, da je izkrvavel.

Mnogo smrtnih primerov je znanih vsled nenadnega razburjenja, pa četudi od veselja. Tako so nedavno poročali angleški listi, da je neki igralec pri golfu, ko se mu je posrečil imeniten udar, od veselja zavriskal, v istem se pa tudi že zgrudil mrtev, zadet od kapi. Isto se je dogodilo nekemu gospodu, ko je prejel vest o bogati dediščini. V Kaliforniji je mlad človek pokadil svojo prvo cigareto, prišla ga je omotica in je padel in si zlomil tilnik. O neki drugi čudni dogodbi smo čitali, ki se zdi skoro neverjetna, a je resnična. V skladišče neke mesarije je vlomil tat. Stopil je na lestvo, da sname venec klobas, visečih na kaveljnu. Pri tem je izgubil ravnotežje, klobase so se mu ovile okoli vratu kakor zamjka — in tako so ga našli zjutraj obešenega.

Čudna nezgoda, ki se je pa srečno iztekla, bo našim čitateljem gotovo še v spominu, saj ni dolgo, ko smo o tem poročali. Na nekem potniškem letalu med Anglijo in Francijo se je vozil tudi neki krotilec zverin s svojim tigrom. Naenkrat se je tiger osvobodil iz kletke in planil v kabino med pasazirje, ki so od strahu otrpneli. Vendar se je krotilec kmalu posrečilo pognati tigra nazaj v kletko, kjer je ostal z njim do konca vožnje. Neki gospod pa je na posledičah prestanega strahu umrl.

proti Kalkuti in sicer s tovorom črne slonove kosti.

Kaj pa tako zijate? Gledate me, kakor da se mi meša. Ali ne veste, vi »moderni« gospodje, kaj pomeni »črna slonova kost?« Afrikanske sužnje, ki so bili namenjeni za nasade v Indiji! Takrat je bila kupčija s tem »blagom« še dovoljena. Sužnji so bili pravi velikani, kot francoski granaditri.

Rečem vam, imeli so take mišice, da če bi te tak hrust le malo dregnil, bi zletel s prednjega konca ladja na zadnji konec.

Ko smo natovorili črno »blago«, je ladja le počasi plula dalje. Bilo je, kot da z nevoljo nastopa pot. Ker je tako lezla, smo morali večkrat spremeniti smer. Pri tem se je ladja nevarno nagibala. Ali je imela željo po morski globini?

Lasje bi se vam ježili, če bi vam pravil, kakšni glasovi so prihajali iz njene trupa! Nisi slišal samo stokanja in škripanja vezi, ne, nepopisen šunder je donel od spodaj, kot bi kdo z velikim kladivom tolkel ladjo po rebrih. Pri tem strašnem ropotanju ponoči nismo mogli spati. Mislili smo od minute do minute, da se ladja prekolje na dvoje.

Tedaj smo bili približno sto milj pred ustjem reke Ganges. Do tu se je ladja še nekam dobro pretolkla. Hipoma pa se je zazdelo, kot da noče nadaljevati svoje vožnje.

Kapitan, ki je bil vse pregledal, ni mogel najti nobenih poškodb. Podpore so bile trdne, vretena na sprednjem in zadnjem delu so delala dobro, in jadra so bila v popolnem redu. Naenkrat pa smo opazili, da je na onem mestu, kjer je ladjo zadel ameriški parnik, priteklo noter malo vode.

(Konec jutri.)

Curren Bell:

Lowoodska sirota

»Vem, da ji zelo ugajate,« sem dejala za njegovim stolom, »in gospod Oliver Vas spoštuje. Povrh tega je tako slačka mladenka, le premalo razmišlja. Sicer pa boste Vi za oba razmišljali, zase in zanjo. Oženite se z njo!«

»Ali me res ljubi?« je vprašal.

»Gotovo Vas vidi rajši kot druge. Neprenehoma govori o Vas, ni je stvari na svetu, ki bi jo tako zanimala ali ki bi jo tolikokrat omenila.«

»Zelo mi godijo Vaše besede, zelo; nadaljujte tako še vsaj četrte ure!« Izvlekel je uro in jo položil na mizo.

»Pa kaj bi pomagalo, ko bi še dalje govorila, ko bržkone pripravljate kak udarec, ki bo pobil moje besede, ali pa skoval novo verigo, da okujete svoje srce.«

»Ne izmišljajte si takih trdosrčnosti. Mislite si, da popuščam in se talim, ko se mi vzbujajo v srcu ljubav do žene kakor kak studenec, ki s sladkostjo poplavlja vse polje, ki sem ga tako skrbno in naporno preoral in marljivo posejal s semenom dobrih namer in ne-sebičnih načrtov. Sedaj je pokrito z valovjem nektarja, mlade klice so zadehnile, slastni strup jih razjeda. Zdaj si predstavljam, da ležim na otomani v vale-hallski dvorani pred nogami svoje neveste Rozamunde. Sladko se pomenkuje z mano, gleda me z očmi, ki jih je Vaša spretna roka tako dobro posnela, in se mi smehlja z divnimi ustnicami. Moja je, jaz sem njen, minljivo življenje in zemeljski svet mi zadostuje. Tiho! ne recite besedice — srce mi je polno razkošja — duša se mi zamika — naj v molku mine čas, ki sem si ga dovolil!«

Storila sem mu po volji. Ura je hitela dalje, dihala je globoko in naglo, jaz pa sem molčala. Tako je minila tista četrta ure. Spravil je uro, odložil podobico, vstal in stopil k ognjišču.

»No,« je izpregovoril, »nekaj časa sem žrtvoval blaznosti in blodnji. Moje sence je počivalo na prsah izkušnjave; iz lastne volje sem položil vrat pod nje cvetoči jarem. Srknil sem iz njene čaše. Blazina je gorela, v cvetju se je skrivala osa, vino je bilo grenko: njene obljube so ničevne, njene ponudbe hinavske. Vse to vidim in vem.«

Vsa v čudu sem ga pogledala.

»Čudno,« je nadaljeval. »Ko tako nebrzdano ljubim Rozamundo, z vso močjo prve ljubezni, ki ji je predmet tako neizmerno lep, dražesten in očarljiv, ob istem času imam mirno, jasno zavest, da bi ne bila prava žena zame, da bi mi ne bila prava družica, da bi se o tem prepričal že v enem samem letu in da bi z dvanajstim mesecem razkošja sledilo dolgo življenje obžalovanja in kesanja. To za gotovo vem.«

»Čudno, res!« sem vzkliknila, ker se nisem mogla premoči.

»Dočim nekaj v meni silno občuti vse njene čare,« je povzel, »mi nekaj neprestano govori o njenih nedostatkih, ki so taki, da bi ne mogla nikoli sočuvstvovati s tem, po čemer stremim, da bi ne sodelovala pri nobeni stvari, ki bi jo hotel izvršiti. Rozamunda mučenica, delavka, ženski apostol? Rozamunda misijonarjeva žena? Ne!«

»Pa saj Vam ni treba iti med misijonarje! Opustite to nakano!«

»Opustiti? Kaj, moje zvanje? Moje veliko delo? Moj temelj na zemlji za hišo v nebesih? Mojo nado, da me bodo nekoč prištevali k družbi tistih, ki so vse svoje zemeljske želje utopili v enem samem koprnjenju: oplemenititi človeški rod, nositi znaje v kraljestvo nevednosti, zamenjati vojno z mirom, suženjstvo s svobodo, praznovanje s pravo vero, strah pred peklom z upom na nebesa? To bi naj opustil? Dražje mi je to ko srčna kri. To je tisto, kar upam in za kar živim.«

Po dolgem premolku sem rekla: »In Miss Oliver? Ali Vam ni nič do nje, njenega razočaranja in njene žalosti?«

»Miss Oliver venomer obletujejo oboževalci in laskači. Preden mine mesec dni, bo moja podoba izbrisana iz njenega srca. Pozabila me bo in se omožila. Dabila bo moža, s katerim bo živela srečneje, kot bi bila z mano.«

»Dovolj hladno govoriti, a v tem sporu strašno trpite, da kar hirate.«

»Če sem malo shujšal, je bilo to le radi vneme za moje namere, ki jih še nisem dosegel, radi skrbi za potovanje, ki ga venomer odlašam. Šele davi so mi javili, da me tako dolgo pričakovani naslednik ne more zamenjati pred tremi meseci; iz treh mesecev jih bo kmalu šest.«

»Vi drgečete in rdite, kadarkoli stopi Miss Oliver v šolo.«

Spet se je začudil. Ni verjel, da bi se žena drznila govoriti z možem na tak način. Jaz pa sem bila takih pogovorov že vajena. Nikoli nisem bila zadovoljna v občevanju z močnimi, a tankočutnimi dušami, dokler nisem premogla vnanjih ovir konvencionalne vzdržnosti in prestopila praga zaupnosti ter našla prostorček prav sredi njih src.

»Vi ste žena svoje vrste,« je dejal, »in se ne bojite. Nekaj hrabrega je v Vašem duhu, nekaj presunljivega v vaših očeh. Toda dovolite mi, da Vam zagotavljam, da si mojih čuvstev ne razlagate povsem pravilno. Dognate, da so globlja in silnejša, nego so v resnici. Bolj sočuvstvujete z mano, kot bi smel zahtevati. Če rdin in se tresem pred gospodično, ne pomilujem samega sebe. Zaničujem slabost. Vem, da je neplemenita, da je to le mrzlica mesa, nikakor pa ne drget duše, kar posebe poudarjam. Duša je neomajna kot skala, trdno zasajena v dno nemirnega morja. Spoznajte me kot to, kar sem — hladen, trd mož!«

Nasmehnila sem se mu, kakor bi mu prav ne verjela.

»Priborili ste si moje zaupanje v prvem naskoku,« je povzel, »in sedaj Vam je povsem na razpolago. Če strgate z mene krvavo obleko, s katero krščanstvo pokriva človeške hibe in napake, potem se Vam pokaže hladen, trd, slavohlepen mož. Od vseh čuvstev me ima le naravna ljubav trajno v oblasti. Pamet me vodi in ne čuvstva; moja slavohlepnost je brezmejna, neutešno je moje hrepenenje, da bi se povzpел nad druge, da bi več storil in dosegel kot oni. Spoštujem vztrajnost, strpljivost, delavnost, nadarjenost, ker so to sredstva, s katerimi ljudje dosegajo velike smotre in se dvignejo v nebotečne višine. Opazujem Vaš pot skozi življenje z zanimanjem, ker Vas imam za marljivo, pošteno, energično ženo, ne radi tega, ker se mi silno smilite radi svojega dosedanega in sedanjega trpljenja.«

»Hoteli bi veljati za nenavadnega ajdovskega modrijana,« sem dejala.

»Ne. Med menoj in med deističnimi filozofi je tale razlika: veren sem in verujem v Sveto pismo. Zmotili ste se. Nisem pogan, marveč krščanski filozof, učenec Jezusove vere. Kot njegovi učenci se držim njegovih čistih, milosrdnih, dobrotljivih nauk. Borim se zanje. Prisegel sem, da jih bom razširjeval. Že v mladih dneh me je vera pridobila, ki je prirojena mi stvojtva tako razvila: iz majhne klice, iz naravne ljubezni je vzgojila mogočno drevo, ljubezen do človeštva. Iz divje, toge korenine človeške pravičnosti je razvila zmisel za božjo pravičnost. Iz želje po sebični moči in slavi je oblikovala željo po širjenju kraljestva mojega Gospoda, po zmagah za znamenje svetega križa. Toliko je vera storila zame; uporabiš prvotno gmo to v najboljšje namene, je vzgojila naravo. Narave same pa ni mogla izkoreniniti; in ne bo je mogla izpuliti, dokler se smrtno na meni ne prelevi v nesmrtno.«

To reki, je vzel klobuk, ki je ležal na mizi pri moji paleti. Še enkrat je pogledal podobico.

»Res je ljubezniva,« je zamrmral. »Po pravici se imenuje »roža sveta«, prav zares!«

»Ali bi Vam ne naslikala posnetka te slike?«

»Cui bono? Ne.«

Pokril je sliko s tankim papirjem, na katerega sem naslanjala roko pri slikanju, da ne umažem kartona. Kaj je nenadno zapazil na praznem papirju, ne morem povedati, toda nekaj je privlačevalo njegove oči. Zgrabil je papir in gledal njega rob. Potem je zapičil oči vame, tako nenavadno in nepojmljivo ostro, kakor bi si hotel zapomniti vsako potezo mojega lica, vso mojo postavbo in obleko. Vse to je objel s pogledom, naglo kot blisk. Zinil je, kakor bi hotel nekaj reči, a obvladal se je in ni črnil besedice.

»Kaj se je zgodilo?« sem vprašala.

»Nič, prav nič,« je odgovoril. Položivši papir na mizo, je spretno odtrgal ozek košček roba. Skril ga

je v rokavico. Naglo mi je pokimal in dejal: »Dober večer,« potem je izginil.

»No,« sem vzkliknila, »to pa je že od sile!«

Ogledala sem si papir, a ničesar nisem našla na njem kot nekaj barvastih madežev, ki so nastali, ko sem preizkušala barvo čopičev. Razmišljala sem o tej tajni nekaj minut; ker uganke nisem mogla rešiti in ker sem bila prepričana, da je stvar brez pomena, sem vse skupaj pustila v nemar in kmalu pozabila.

XIII. poglavje.

Ko je bil Mr. St. John odšel, je začelo snežiti. Metej je trajal vso noč. Drugega dne je privel veter nov, še obilnejši sneg. O somraku je bila vsa dolina zaveta in skoro neprehodna. Zaprla sem oknice, položila pred vrata rogoznico, da bi mi ne navelo snega v hodnik, nato sem podrezala v ogenj in ko sem bila presedela malone vso uro pri kaminu in poslušala udušeno divjanje viharja, sem prižgala svečo, vzela s police »Marmiona« in začela čitati. Kmalu sem ob lepih verzih pozabila na sneg in vihar.

Zaslišala sem šum. Mislila sem, da veter stresa vrata. Ne, bil je St. John Rivers, ki je odpehnil lesno in stopil iz mrzlega orkana, iz rjoveče teme pred me. Plašč, ki mu je pokrival čvrsto postavbo, je bil ves bel. Skoro sem se ga ustrašila, tako malo sem nočoj pričakovala gosta iz zametene doline.

»Ali imate slabo novico?« sem ga pobarala, »ali se je kaj pripetilo?«

»Ne! Kako hitro se strašite!« je odgovoril, snel plašč in ga obesil za vrata, stresel sneg s škornjev in mirno porinil rogoznico k vratom.

»Ves pod Vam bom umazal,« se je opravičeval, »toda oprostite mi morate.« Stopil je k ognju. »Dosti dela sem imel, preden sem se prerinil do Vas, verjemite mi!« je povzel, ko si je grel roke nad kaminom. »Do prsi sem zabredel v sneg, ki je na srečo mehke.«

»Po kaj ste prišli?«

»Pravzaprav je Vaše vprašanje malo nevljudno. A ker ste že zvedljivi, Vam povem, da bi se rad malo pomenil z Vami. Navolil sem se že nemih knjig in praznih sob. Razen tega čutim že od včeraj različnost osebe, ki so ji povedali le pol povesti in ki sedaj nestrpno pričakuje nadaljevanje.«

Sedel je. Spomnila sem se njegovega čudnega večerajšnjega vedenja in sem se začela bati za njegovo pamet. A če res ni bil čisto zdrav, potem je bila njegova bojezen prav lahka. Še nikoli ni bilo njegovo lice tako slično mramoru kot zdaj, ko si je z dlanjo pogladil mokre lase s čela in mu je plamen posvetil v obraz. Zabolelo me je, ko sem ugledala na čelu gube, ki sta mi jih bila skrb in žalost tako globoko zarezala. Čakala sem, da bo kaj pojmljivega povedal, a držal se je za brado in si s prsti zakrival usta; nekaj je preudarjal. Opazila sem, da mu je bila roka tako suha kot lice. Sočutno sem rekla:

»Rada bi videla, da bi prišla Diana ali Marija in ostala pri Vas, ker sami prav nič ne gledate na zdravje.«

»To ni res,« je ugovarjal. »Če je treba, že gledam nase. Sedaj mi je povsem dobro. Kaj Vam pa ni prav na meni?«

Rekel je to tako brezskrbno, da sem bila uverjena, da ni vzroka za sočutje. Zato sem umolknila.

Gledal je sanjavo v žerjavico. Ker sem mislila, da moram na vsak način kaj reči, sem ga vprašala, ali čuti, kako izpod vrat vleče.

»Ne, ne,« je odvrnil kratko in skoro razdraženo.

»Dobro,« sem si mislila, »če nočeš govoriti, pa molči. Pustila te bom pri miru in čitala.«

Utrnila sem svečo in se poglobila v Marmiona. Tedaj se je zgenil. Izvlekel je usnjeno listnico in vzel iz nje pismo; prečital ga je, ga spet spravil in se iznova zatopil v misli. Zaman sem poizkusila čitati s tako nerazumljivim bitjem pred sabo. Ker sem bila nestrpna, nisem več mogla molčati. Naj bi me še tako ostro zavrnil, govoriti sem morala.

»Ali ste zadnje dni kaj slišali o Diani in o Mariji?«

»Nič več po tistem pismu, ki sem Vam ga pokazal pred tednom.«

»Nobene izpremembe ni v Vaših namerah? Ne bodo Vas poklicali prej iz Anglije, nego je bilo do ločeno?«

Semenski oves,
prvovrsten, kg po Din 2.50. Pisarna
Scherbaum. 1116

Kanarček je ušel.
Pošten najditelj se naproša, da ga vrne
proti nagradi. Vrbanova 69. 1192

Stanovanje
(2 sobi, kuhinja, klet drvarnica) poceni
tako oddam. Gostilna Sande, Sv.
Peter pri Mariboru. 1171

Lepo, solčno, opremljeno sobo
s souporabo kopalnice oddam tako
ali pa s 1. majem. Stritarjeva 29 I. 1191

Lepo solčno sobo
oddam mirni stranki. Naslov v upravi. 1195

ČITATELJI!

KUPUJTE

vse svoje potrebnosti pri naših cenjenih

ČITATELJI!

INSERENTIH

Soklija
najprejedenišja kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

zastopniki se sprejmejo

Gospoda
sprejemem kot sostanovalec. Židovska
ul. 12 I. 1194

Lepa novozidana vila
radi odpotovanja takoj na prodaj. Pi-
sarna Rapid, Gosposka ul. 28. 1196

Naše srednje šole.

Do avgusta 1929 smo imeli v naši državi 176 srednjih šol (gimnazij, realnih gimnazij in realk). Začetkom šolskega leta 1929-30 se je uknilo 29 nižjih in 1 višja srednja šola. Tako je torej ostalo 146 srednjih šol, od katerih je 80 popolnih. Poleg teh pa imamo še 15 privatnih in 6 ruskih srednje-šolskih zavodov. Tudi število učiteljskih se je leta 1929 znižalo na 34, razen katerih je še 5 privatnih. V letošnjem šolskem letu se šola na naših srednjih okoli 75.000 dijakov in dijakinj, na učiteljskih pa okoli 7500 učencev in učenek.

Daru te za pomožno akcijo!